AH 482
2026Z22637

Antwoord van minister Karremans (Infrastructuur en Waterstaat)
(ontvangen 28 oktober 2026)

1. Gelet op de Kamerbrief van 16 oktober jl. 1), waaruit blijkt dat vanaf 2033 de middelen voor de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW) worden weggehaald, en € 567 miljoen wordt geschoven naar het herstel en onderhoud van betonnen infrastructuur, hoe verhoudt deze keuze zich tot de wettelijke verplichtingen uit de Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Natuurherstelverordening?

Al jaren is duidelijk dat er aanzienlijk meer middelen nodig zijn voor de instandhouding van onze infrastructuur en hebben we sinds 2022 te maken met forse kostenstijgingen. Een prioritering was daardoor onvermijdelijk. Hiervoor is het afweegkader zoals eerder met uw Kamer gedeeld gebruikt. Voor het Deltafonds geldt met name dat uitdrukkelijk is gekeken naar juridische en wettelijke verplichtingen, die als eerste moeten worden opgepakt. Daarom is voor de stroomgebiedbeheerplannen 2028-2033 in de prioritering 250 miljoen vrijgemaakt voor de urgente wettelijke verplichtingen voortkomend uit de KRW.

Met deze prioritering financieren we o.a. ook het Gemaal IJmuiden (2,3 miljard), het Hoogwaterbeschermingsprogramma (250 miljoen) en de bestaande spuimiddelen Afsluitdijk (123 miljoen). Tevens blijven we inzetten op de uitvoering van de huidige tranches 1 - 3 van de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW), waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de verplichtingen onder de NHV, die toezien op de grote wateren (inclusief een aantal overgangswateren en de Waddenzee). De komende periode wordt met LVVN gewerkt aan een samenhangend perspectief voor de opgaven uit de KRW, VHR en NHV, binnen de huidige budgettaire kaders, dat uiterlijk 2028

gereed zal zijn ten behoeve van verdere besluitvorming op dit terrein. Zie ook het antwoord op vraag 5.

2. Bent u bereid strenger te normeren bij vergunningen en lozingen om te voorkomen dat Nederland vastloopt op het gebied van waterkwaliteit? Welk instrumentarium bent u anders van plan in te zetten dat aantoonbaar resultaten levert om te voorkomen dat Nederland vastloopt op het gebied van waterkwaliteit?

We hebben al een strenge normering voor de waterkwaliteit. Deze zal verder worden aangescherpt met de implementatie van de recente wijziging van de

Richtlijn prioritaire stoffen. Daarbij blijven we het principe hanteren dat we geen kop op Europese regels zetten. Van belang is daarnaast dat we beschikken over een goed functionerend stelsel voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Voor de uitvoering van KRW-maatregelen uit de stroomgebiedbeheerplannen 2028-2033 is € 250 miljoen beschikbaar gesteld uit het Deltafonds. Een aanzienlijk deel hiervan is bestemd voor het op orde brengen van het VTH-stelsel.

3. Erkent u dat het geen verstandige keus is om € 284 miljoen weg te halen bij het Deltaplan Zoetwater, zeker gezien afgelopen droge zomer? Zo nee, op welke wetenschappelijke bronnen en advies van experts baseert u zich dan?

Het Deltafonds en het Mobiliteitsfonds staan onder druk. Daarom hebben we een zorgvuldige afweging gemaakt bij het herprioriteren (zie het antwoord bij vraag 1).

Waterbeschikbaarheid en waterschaarste blijven belangrijke opgaven, waar we samen met de regio aan blijven werken. Dit doen we onder andere door maatregelen te nemen in het hoofdwatersysteem, die ook een positief effect hebben op het regionale watersysteem. Zo wordt met het programma Ruimte voor de Rivier 2.0 bekeken of door stabilisatie van de rivierbodem de aanvoer naar het IJsselmeer verbeterd kan worden (TK 31710, nr. 89 van 10 juli 2026) en we gaan daarnaast ook onderzoeken hoe we stapsgewijs de buffer in het IJsselmeer kunnen vergroten. Ook nemen we een voortrekkersrol in de kennisontwikkeling op het gebied van waterbeschikbaarheid, onder andere op het gebied van externe verzilting en wat er mogelijkheid is om deze te beperken in de Rijn-Maasmonding. Tenslotte blijft het Rijk zich ook via regelgeving hard maken voor het verbeteren van de waterbeschikbaarheid voor alle functies, zoals door het strakker reguleren van (grond)wateronttrekkingen en het opstellen van een voorkeursvolgorde voor grondwateronttrekkingen.

4. Hoe verklaart u de keuze om subsidies voor regionale wateren te schrappen terwijl de druk op de natuur en de drinkwatervoorziening toeneemt? Op welke wetenschappelijke bronnen en adviezen van experts baseert u zich?

In antwoord op vraag 1 is geschetst hoe het afweegkader heeft geleid tot de keuzes die zijn gemaakt in de brief van 16 oktober. Voor het overige verwijs ik u naar het antwoord op vraag 3.

5. Hoe rijmt u de bezuiniging met de recente positieve adviezen van de Ecologische Autoriteit en de Rijksbouwmeester over het belang van de PAGW?

De benodigde systeemingrepen voor verbeteren van de ecologische waterkwaliteit en versterken van de natuur zijn in beeld gebracht. Daar heeft de Ecologische Autoriteit en College van Rijksbouwmeester en -adviseurs positief op gereageerd.
De opgave blijft, echter ontbreekt op dit moment de financiële ruimte. Een oplossing hiervoor vergt een samenhangende benadering met de opgaven die voortvloeien uit de KRW, de VHR en NHV, aangezien deze ook bij de grote wateren (inclusief de overgangswateren en de Waddenzee) samenkomen. De komende periode wordt daarom samen met LVVN gewerkt aan een samenhangend perspectief op dit terrein, binnen de huidige budgettaire kaders, dat uiterlijk 2028 gereed zal zijn ten behoeve van verdere besluitvorming.

6. Erkent u dat het uitblijven van het project Getij Grevelingenmeer, waarop € 172 miljoen wordt bezuinigd, leidt tot het verergeren van de ecologische problemen en het ernstige zuurstoftekort in het meer? Zo nee, op welke wetenschappelijke bronnen en adviezen van experts baseert u zich?

Het terugbrengen van getij op het Grevelingenmeer is de enige robuuste maatregel om de ecologische achteruitgang boven en onder water in het Grevelingenmeer aan te pakken en de zuurstofhuishouding in het Grevelingenmeer structureel te verbeteren. Zoals aangegeven in de zgn. Waterbrief van 19 juni 2026 (TK 27 625, nr. 743), is er inderdaad sprake van gestaag toenemende problemen door zuurstofloosheid, door onder meer hogere watertemperaturen door de klimaatverandering. Sinds 2023 was het project gepauzeerd vanwege onvoldoende financiële middelen. De opgave blijft en daarom breng ik samen met LVVN de omvang van de waterkwaliteits- en natuuropgave van het Grevelingenmeer in kaart incl. de economische effecten van het uitstellen of juist uitvoeren van deze systeemmaatregel.

7. Hoeveel middelen moet de minister van LVVN vrijmaken om, met de bijdrage van I&W, het project toch te starten?

Conform de spelregels van het MIRT is voor de start van een planuitwerking 100% zicht op financiering benodigd. Zoals eerder met uw Kamer is gedeeld[1] zijn de kosten voor realisatie van het project Getij Grevelingen € 550 miljoen. Dit is inclusief de daarbij benodigde natuur- en infrastructuurmaatregelen gebaseerd op de huidige N2000-doelen, maar exclusief de kosten voor beheer en onderhoud. De regiopartners hebben € 25 miljoen toegezegd. Ik zal mij inzetten om het in de prioritering onttrokken aandeel van € 172 miljoen alsnog vrij te maken uit het Deltafonds, als LVVN de resterende ca. € 350 miljoen toezegt om de planuitwerking te kunnen starten.

8. Uit uw interview met de Telegraaf van 15 oktober jl. 2) is te lezen dat luxe-eisen niet meer mogelijk zijn. Valt ecologisch bermbeheer en bescherming en versterking van biodiversiteit van o.a. ProRail en Rijkswaterstaat hieronder, of ziet u dit als een taak van de rijksoverheid die het klimaat- en natuurbeleid ondersteunt?

Rijkswaterstaat beheert circa 18.800 hectare bermen langs de rijkswegen. ProRail beheert circa 5.000 hectare spoorberm. RWS en ProRail hebben als beheerders de verantwoordelijkheid de bermen goed te onderhouden om zo de veiligheid en functionaliteit te borgen. Zoals aangegeven in de Kamerbrief van 31 maart 2025 (TK 36 600 XII, nr. 87) is het bermbeheer bij zowel RWS als ProRail opgenomen in het basiskwaliteitsniveau (BKN). Dit betekent dat het voldoen aan wettelijke taken, waaronder natuurregels voor beschermde plant- en diersoorten, geborgd is maar dat er nog geen financiële ruimte is om extra ambities (boven wettelijk) waar te maken.

9. Erkent u dat extra investeren in bestrijden van de biodiversiteitscrisis en klimaatcrisis (waarvan sprake van is volgens het Intergouvernementeel Platform voor Biodiversiteit en Ecosysteemdiensten (IPBES) en het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC)) een kwestie is van nationale veiligheid, waar ook u voldoende aan bij moet dragen? Zo nee, op welke wetenschappelijke bronnen en adviezen van experts baseert u zich dan?

Er is geen discussie over de noodzaak van investeringen in het verbeteren van de biodiversiteit, in klimaatmitigatie en -adaptatie. In de brief geef ik daarom aan dat IenW opgaven, waaraan door budgettaire krapte nu minder kan worden gedaan, blijven bestaan.

De komende periode wordt met LVVN gewerkt aan een samenhangend perspectief voor de opgaven uit de KRW, VHR en NHV voor de grote wateren,

[1] Waterbeleid | Tweede Kamer der Staten-Generaal

binnen de huidige budgettaire kaders, dat uiterlijk 2028 gereed zal zijn ten behoeve van verdere besluitvorming.

10. Kunt u deze vragen één voor één beantwoorden vóór de start van de begrotingsbehandeling van I&W op woensdag 28 oktober?

Ja.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Vincent Karremans